

ОСНОВИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	
Спеціальність	<i>121 Інженерія програмного забезпечення 054 Соціологія, 061 Журналістика, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 081 Право, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека, 126 Інформаційні системи та технології, 231 Соціальна робота</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова/загальноуніверситетська</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс</i>
Обсяг дисципліни	<i>60 год (2 кредити ЄКТС) – л. – 18 год, пр. – 18 год, ср. – 24 год</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська/Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: Чукут Світлана Анатоліївна, професор, доктор наук з державного управління, egovtptu@gmail.com Практичні: Чукут Світлана Анатоліївна, професор, доктор наук з державного управління, egovtptu@gmail.com; Загвойська Ольга Василівна, кандидат наук з державного управління, olga_zolv@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle) - za66mc, Лекції: Join Zoom Meeting https://us04web.zoom.us/j/2404432963?pwd=VnBXLzllc1N1RTUwZ0YxTHdzRzhOQT09 Meeting ID: 240 443 2963 Passcode: 8ZrFVu</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Основи електронного урядування» є формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо сучасних тенденцій розвитку електронного урядування та електронної демократії, ідентифікації викликів та загроз при впровадженні електронного урядування, врахування особливостей різноманітних технологій та інструментів електронного урядування й електронної демократії.

Очікувані результати навчання:

1) уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх проектах, спрямованих на формування активної громадянської позиції, використовуючи інструменти та технології електронного урядування;

- 2) розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень в умовах впровадження електронного урядування;
- 3) знати основи електронного урядування;
- 4) уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації з питань розвитку електронного урядування, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Передбачається набуття наступних компетентностей: уміння працювати в команді, уміння приймати управлінські рішення в умовах електронного урядування, визначати напрями розвитку е-урядування, орієнтуватися в різноманітних технологіях та інструментах електронного урядування та електронної демократії, належним чином реагувати на виклики та загрози при впровадженні е-урядування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Основи електронного урядування» має міждисциплінарний характер. Мати навички користуватися платформами Moodle та Zoom, здатність до аналітичного мислення.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вступ до електронного урядування. Проєкт «Зміни на краще!»

Поняття та сутність електронного урядування. Основні підходи до розгляду е-урядування.

Зарубіжний досвід впровадження електронного урядування.

Впровадження електронного урядування в Україні.

Електронні послуги.

Сутність та основні засади розвитку електронної демократії.

Інструменти е-демократії.

Електронне урядування в умовах мережевої війни.

Електронний парламент.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Е-урядування та е-демократія. Навч. посібник у 15-ти ч. (За заг. ред. Семенченка А.І., Дрешпака В.М. – К., 2017.

Чукот С.А. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях /Електронне урядування та електронна демократія. Навч. посібник у 15-ти ч. (За заг. ред. Семенченка А.І., Дрешпака В.М. – К., 2017. – Ч.7. – 72 с.

Чукот С.А. Від електронного уряду до розумного урядування: сучасні виклики та загрози. Сучасні проблеми управління: управління в умовах цифрових трансформацій : зб. Матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф. 21 лист. 2019 р., м. Київ / Уклад. : А. А. Мельниченко, О. А. Акімова, Д. В. Балашов, К. О. Семенова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. – С. 8-10.

Чукот С.А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні / С.А. Чукот, В.І. Дмитренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №13 – С.89-93

Чукот С.А. Впровадження електронного парламенту в Україні в контексті сучасних світових тенденцій / С.А. Чукот // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2016. - №1 (53) – С.133-137

Чукот С.А. Особливості впровадження електронного урядування в Об'єднаних Арабських Еміратах / С.А. Чукот, М.С. Шуляк // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №8 – С.92-95

Чукот С.А. Аналіз кращих практик надання електронних послуг в Об'єднаних Арабських Еміратах [Електронний ресурс] / С.А. Чукот, М.С. Шуляк // Державне управління: удосконалення та розвиток:

електронне наукове фахове видання. – 2016. – №4. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=962>

Чукот С.А. Основні напрями та пріоритети надання електронних послуг в країнах Європейського Союзу: на прикладі Данії [Електронний ресурс] / С.А. Чукот, В.Л. Полярна // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. – 2016. – №12. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=96295> (

Чукот С. А. Крайні європейські практики впровадження електронного урядування: досвід Данії / С. А. Чукот, В. Л. Полярна // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 24. - С. 140-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_24_3195

Чукот С.А. Сумісність як необхідна умова впровадження електронного урядування: досвід Європейського Союзу / С. А. Чукот, В.І. Дмитренко // Публічне урядування : збірник. — № 5 (10) — грудень 2017. — Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — 316 с. № 2. — С. 293-303. 95

Chukut S.A. Interoperability as a necessary condition for the implementation of e-governance: experience of the European Union / S. Chukut, V. Dmytrenko. Public management : collection. — № 5 (10) – December 2017. — Kyiv : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — P. 293-303. 95

Чукот С.А. Блокчейн чи система електронного документообігу: сучасні тенденції впровадження в органах виконавчої влади України / С. А. Чукот, К.Л. Бураченко // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - №1. – С.70-7695

Чукот С.А. Крайні європейські та українські практики надання електронних послуг для вразливих верств населення / С. А. Чукот, Т.М. Ціпцюра // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – №5. – С.91-97 DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.91

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ з/п	Тема	Результати навчання	Основні завдання	
			Контрольний захід	Термін виконання
1.	Вступ до електронного урядування. Проєкт «Зміни на краще!»	№1, 4	Обґрунтування проєкту	2-й тиждень
2.	Поняття та сутність електронного урядування. Основні підходи до розгляду е-урядування.	№1, 2, 3	Формування команд та визначення основних завдань	2-й тиждень
3.	Зарубіжний досвід впровадження електронного урядування.	№ 2, 3, 4	Практична робота 1	4-ий тиждень
4.	Впровадження електронного урядування в Україні.	№2, 3, 4	Практична робота 2	6-ий тиждень
5.	Електронні послуги.	№2, 3, 4	Практична робота 3	8-ий тиждень
5.	Сутність та основні засади розвитку електронної демократії.	№2, 3, 4	Практична робота 4	10-ий тиждень
6.	Електронне урядування в умовах мережевої війни.	№2, 3, 4	Проміжний звіт щодо проєкту	12-й тиждень
7.	Електронний парламент.	№2, 3, 4	Практична робота 5	14-ий тиждень
9	Обговорення результатів командних проєктів.	№1, 2, 3	Звіт щодо виконання проєкту, відеоролики проєктів	14-ий тиждень
10	Творча робота.	№2, 3, 4	Оформлення та надсилання роботи	16-й тиждень
11	Захист творчих робіт.	№2, 3, 4	Презентація і захист	18-ий тиждень

6. Самостійна робота студента

Під час самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи електронного урядування» виконується творча робота. Творча робота виконується згідно з вимогами, у термін, зазначений викладачем.

Тематика творчих робіт не є наперед визначеною. Студент за узгодженням з викладачем обирає країну з переліку 50 країн-лідерів впровадження електронного урядування згідно останнього звіту ООН і відповідно до тем навчальної дисципліни «Основи електронного урядування». В творчій роботі слід проаналізувати такі основні питання:

*Стан та історія впровадження електронного урядування в обраній країні.
Державна політика щодо розвитку електронного урядування.
Нормативно-правове забезпечення електронного урядування.
Урядові портали (які є і їх призначення).
Надання електронних послуг.
Електронні міста (кращі практики).
Стан та нормативно-правове забезпечення розвитку електронної демократії.
Електронний парламент (чи є він і в якому стані).
Проблеми, тенденції та загрози в сфері захисту приватності.
Висновки і рекомендації щодо можливості застосування досвіду впровадження електронного урядування цієї країни для України.*

Обов'язково на захист творчої роботи має бути підготовлена і належним чином оформлена презентація з висвітленням цих основних питань.

Обов'язково в творчій роботі має бути проаналізовано можливості застосування досвіду розвитку електронного урядування обраної країни для України.

Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва факультету; назва кафедри; назва спеціальності, назва освітньо-професійної програми, назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище та ім'я студента, курс, номер академічної групи, рік.

За титульним аркушем слідує детальний план (зміст) творчої роботи, в якому треба виділити вступ, 3-4 пункти основного змісту, їх підрозділи, висновок, список використаних джерел. У змісті праворуч позначаються номери сторінок початку кожного питання. Кожен розділ починається з нової сторінки.

Обсяг творчої роботи в залежності від обраної теми може варіюватися від 15 до 20 сторінок основного тексту (за узгодженням з викладачем). Обсяг творчої роботи визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпно розкрити тему: актуальність теми, що розглядається, сучасні тенденції та проблеми, проаналізувати кращі зарубіжні та українські практики, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції та рекомендації.

Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с.54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці творчої роботи списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаних джерел (не менше 10 джерел, з обов'язковим використанням джерел наведених в п.4. Навчальні матеріали та ресурси) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в інтернет.

Творча робота оцінюється за критеріями: логічності плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми, скріншоти веб-сторінок тощо); кількості використаних джерел і чіткості посилань на них; відображення матеріалів практичних робіт та статистичних даних; оформлення; обґрунтування власної думки студента з цього питання у вигляді висновку.

Граничний термін подання творчої роботи на перевірку: за 5 днів до запланованого захисту творчих робіт.

Окрім того, під час самостійної роботи виконується командна робота.

Проект «Зміни на краще!!!»

Рекомендовані групі завдання залежать від спеціальності студентів, які обрали ОК «Основи електронного урядування», тема проекту узгоджується з викладачем. Для технічних спеціальностей

пріоритетним напрямом є розробка стартапу. Для виконання проєкту слід сформувати команди від 3 до 5 осіб.

Орієнтовний перелік основних етапів роботи над проєктом:

1. Визначити проблему.
3. Відшукати фактори, що її породжують.
4. Розробити дорожню карту виконання командного проєкту (із зазначенням виконавців та терміну виконання кожного етапу проєкту).
5. Ознайомитися із відповідним зарубіжним досвідом.
6. Проаналізувати, нормативно-правове регулювання, яке стосується проблеми.
7. Визначити всіх стейкхолдерів (зацікавлених осіб) – хто «за» і «проти».
8. Провести зустрічі, опитування (анкетування) з тими, хто може вплинути на позитивне вирішення проблеми.
9. Запропонувати можливі варіанти розв'язання проблеми.
10. Застосувати для розв'язання проблеми інструменти і технології електронного урядування / електронної демократії.
11. Оформити звіт з проєкту та презентувати його виконання.
12. Підготувати відеоролик проєкту тривалістю до 3-хв.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Виставлення залікової оцінки та оцінки за контрольні заходи шляхом перенесення результатів проходження онлайн-курсів не передбачено.

Виконання практичних завдань, робота над командним проєктом здійснюється під час самостійної роботи студентів у дистанційному режимі (з можливістю консультування з викладачем через електронну пошту та в Zoom).

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Основи електронного урядування» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються англійською мовою (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали англійською мовою.

Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали:

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах, хакатонах (за тематикою навчальної дисципліни) за умови відповідного сертифікату	10 балів	Порушення термінів виконання (практична робота) (за кожну таку роботу)	-1 бал
Оформлення індивідуального завдання як наукової роботи для участі у конкурсі студентських наукових робіт	5 балів	Порушення термінів виконання (роботи з командного проєкту) (за кожну таку роботу)	-1 бал
Написання тез на міжнародні (всеукраїнські) науково-практичні конференції з профільної тематики за умови надсилання їх на рецензування викладачу	5 (3) бали	Порушення термінів подання звіту/ відеоролику за командний проєкт	-1 бал за кожен день
Подання статті для публікації у фахових виданнях з тематики індивідуального завдання або командної роботи	10 балів	Порушення термінів виконання (семестрове індивідуальне завдання)	-1 бал за кожен день

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: підготовка та реалізація командного проєкту, виконання практичних завдань, звіт та захист творчої роботи.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог syllabusу.

Критерій	Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Терміни проведення календарного контролю	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання позитивної оцінки	Поточний рейтинг Виконання практичних робіт Творча робота та її захист Командна робота	≥ 13 балів + - +
		≥ 40 балів + + +

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Командна робота (проєкт)	50	50	1	50
2.	Практична робота	20	4	5	20
3.	Творча робота	30	30	1	30
	Всього				100

№ з/п	Командна робота	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Актуальність та оригінальність ідеї	5	1	5
2.	Аналіз зарубіжного досвіду	5	1	5
3.	Робота зі стейкхолдерами	5	1	5
4.	Аналіз ризиків і викликів, розробка пропозицій щодо їх запобігання	5	1	5
5.	Готовність до використання запропонованого рішення (рівень реалізації командного проєкту)	10	1	10
6.	Звіт з командної роботи	5	1	5
7.	Презентація командної роботи	5	1	5
8.	Відеоролик командної роботи	10	1	10
	Всього			50

№ з/п	Творча робота	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Належне оформлення	5	1	5
2.	Відповідність змісту творчої роботи вимогам	20	1	20
3.	Презентація та захист творчої роботи	5	1	5
	Всього			30

Творча робота перевіряється на плагіат. У разі виявлення академічної недоброчесності – робота не враховується, студент до захисту не допускається.

Семестровий контроль

Семестровий контроль: *залік*

Умови допуску до семестрового контролю: *мінімальна позитивна оцінка за творчу роботу 10 балів та командний проєкт 30 балів.*

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Студентами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також ті, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, проходять семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи (або співбесіди).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри теорії та практики управління, доктором наук з державного управління, професором, Чукот Світланою Анатоліївною

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 7 від 23.12.2020 р.)

Погоджено Методичною комісією КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 5 від 14.01.2021 р.)